

in de aderen heeft, en ik niet. Maar ik kan tegenover hem mij erop beroemen, dat het woord der belofte, waarin Abrahams erfgoed ver-zegd is tot mij gekomen is via de kerk, die mij den Woord-dienst opende. En daarom kan ik met de Galatiërs zeggen: wij zijn kinderen der belofte; het roepende Woord vond zijn weg heelmaal naar ons, en op dit roepende Woord kwam en komt het alleen maar aan.

4. Toen dan ook diezelfde vrijmacht Gods in Izaäks kinderen weer een schifting maakte in een uitgedrukt belofte-woord, met naam en toenaam sprekende en aanwijzing gevende, als Hij namelijk zeide, dat de mindere (de jongste, Jacob) de meeste zou zijn, en zoo wederom de belofte (die met naam en toenaam aanwijzing deed) den éénen wel, den anderen niet sannaam en rekende tot dat bepaalde zaad, dat uit Woord-kracht op Abrahams naam zou worden bijgeschreven, toen herhaalde zich het vrijmachtig kiezen Gods. Het kiezen van bepaalde geslachten tot de ontspruiting aan de kracht der roepende belofte. Is dat verkiesing? Zeker is dat verkiesing. Staat er niet in de Dordtsche Leerregels, III-IV, § 7, dat het „het gansche vrije welbehagen en de onverdiende liefde Gods“ de oorzaak zijn, dat het roepende evangelie wel tot het eene, maar niet tot het andere geslacht of ook volk komt?

5. Maar toen Jacob zijn twaalf zonen ontving, heeft de HEERE niet onder die twaalf die schifting gebracht, die we eerder ontmoetten in de scheiding tusschen Izaak-Ismäel, tusschen Esau-Jacob. Heel Jacob's zonen-cyclus wordt op Abraham's naam bijgeschreven; heel dat volk, aan hem ontsproten, is daarom volk der belofte, d.w.z. uit de belofte geboren, en wordt „gerekend voor het zaad“. Gelijk later, als de belofte der erfenis tot de heidenen komt (na Pinkster, als Israël zijn misde heeft volbracht) elke kerk, die uit de verkondiging der belofte wordt geboren, op Abrahams lijst wordt bijgeschreven en „voor het zaad gerekend wordt“.

Voor ditmaal laten we het hierbij.

Bealisen doen we nog niet: wij ontscheiden slechts in een deel der samenhangende problemen.

K. S.

KERKELUK LEVEN

VAN „OORZAKEN EN REDENEN“, Slot

Na een tweetal conferenties van den voorzitter met prof. Vollenhoven kwamen beiden overeen dat prof. Vollenhoven de convocatie voor de volgende vergadering zou opvolgen, waar dan deze zaak tot een beslissing kon komen. De voorzitter zou hem dan, opdat prof. Vollenhoven zich voor eventueel verder aan de orde komende zaken kon praepareren, de betrokken stukken toezenden, onder beding, dat deze uitsluitend voor hem waren.

Wijl hij het gewenscht vond, dat de aanhangige kwestie op een vergadering tot een beslissing zou komen, meende prof. Vollenhoven voor ditmaal in die voorwaarde te kunnen toestemmen.

Toen de eerstvolgende vergadering, die van 11 Maart 1939, in zicht kwam, achtte hij, al weer om zoo mogelijk alsnog de eenheid der commissie te herstellen, het wenschelijk, zooveel mogelijk het standpunt der meerderheid te naderen. Hij overwoog, ten eerste, dat toezending van stukken het moderamen en niet de leden aanging en ten tweede, dat hij den gang van zaken en mogelijke beslissingen der commissie met prof. Schilder nog wel kon bespreken, ook indien hij zich er van onthield dezen de betrokken stukken toe te zenden en te toonen. Vandaar dat hij, hoewel daardoor uiteraard zulk een bespreking ten eerste zou bemoeilijkt worden, besloot, in deze twee punten de meerderheid tegemoet te komen. Daarom ontwierp hij de volgende verklaring:

Het in de laatste vergadering gedane voorstel, aan prof. Schilder de stukken der commissie niet langer toe te zenden, blijf ik ontoelaatbaar achten en de aanneming van dit voorstel levendig betreuren. Ten aanzien van beide punten zal ik ter Synode dan ook een protest indienen.

In verband daarmee kan ik mij slechts daarom bij de ten deze gevallen beslissing neerleggen, wijl het al of niet toezenden van convocaties en stukken der Commissie bepaaldelijk het moderamen aangaat en niet tot de taak der overige leden behoort.

Dit houdt echter allermint in dat ik prof. Schilder niet als lid der Commissie in volle rechten zou blijven erkennen. Het recht van Commissieleden onderling vrijuit met elkander te handelen over alle zaken die op de Commissie betrekking hebben acht ik derhalve ook ten aanzien van mijn verhouding tot hen onaanvaardbaar.

Bovendien verklaarde hij zich bereid de stukken prof. Schilder niet te toonen.

Zelfs deze verklaring vermocht echter niet de goedkeuring der overige leden weg te dragen. In het debat sprak men zelfs van een plicht tot geheimhouding tegenover prof. Schilder, van wien overigens door prof. Vollenhoven ter vergadering kon worden verklaard, dat geen enkele instigatie tot het

geven van inlichtingen van hem was uitgegaan.

Naar aanleiding van prof. Vollenhovens opmerking, dat aan het spreken over zulk een plicht zijns inziens ledere rechtbasis ontbrak, deed prof. Hepp het volgende voorstel:

Naar aanleiding van de verklaring van prof. Vollenhoven in de vergadering van 11 Maart 1939 spreekt de commissie uit, dat aan iemand, die verklaard heeft aan de convocaties der vergaderingen geen gevolg te zullen geven en aan de beraadslagingen geen deel te zullen nemen, door geen der commissieleden eenige mededeeling, in welken vorm ook, betreffende stukken of handelingen der commissie, noch direct, noch indirect mag worden verstrekt.

Nadat in de door prof. Vollenhoven gestelde kwestie der toelaatbaarheid weer met vijf tegen één stem een beslissing was gevallen, werd dit voorstel met algemeene stemmen aangenomen, waarbij uiteraard prof. Vollenhoven zich van stemming onthield.

De voorzitter stelde nu prof. Vollenhoven de vraag, of hij zich bij deze uitspraak neer kon leggen waarop deze antwoorde, dat niet te mogen. Ook op den aandrang van verschillende leden zich dan terug te trekken, meende hij niet te mogen ingaan: wanneer er een breuk kwam, mocht die niet voor zijn rekening liggen.

In deze situatie deed prof. Hepp het volgende voorstel:

De Commissie spreekt uit, dat aan prof. Vollenhoven nu hij zich niet aan het besluit der Commissie conformeerde, gelegenheid zal gegeven worden, nog eens met enkele leden der Commissie over zijn bezwaren samen te spreken, maar tevens, dat hij op dezen dag in de gegeven situatie de vergadering niet kon bijwonen.

Daarop verklaarde prof. Vollenhoven, tegen de eerste helft van dit voorstel uiteraard geen bezwaar te hebben; zijnerzijds bleef hij steeds tot overleg bereid. Intusschen ried hij de commissie, zich ernstig op eigen houding te beraden, daar ze z.i. voortdurend zich met punten bezighield, die niet onder haar bevoegdheid vielen. De voorzitter stelde nu voor, dat prof. Vollenhoven slechts voor dien middag geheimhouding inzake besprekingen en besluiten tegenover prof. Schilder zou beloven. Trad prof. Vollenhoven in deze gedachte, dan zou de stemming over de tweede helft van het laatste voorstel van prof. Hepp worden uitgesteld.

Prof. Vollenhoven, bespeurend, dat blijkens het opkomen van zulke voorstellen, de geest der vergadering steeds bedenkelijker werd, gaf de commissie in ernstige overweging, de vergadering te schorsen, en deed in dien geest een voorstel.

Hoewel het voorstel-Vollenhoven dus breder van strekking was, dan dat van den voorzitter, wilde laatstgenoemde eigen voorstel het eerst in stemming brengen. Toen na een opmerking van prof. Vollenhoven over de juiste orde het voorstel van laatstgenoemde het eerst in stemming kwam, werd het verworpen met 5 tegen 1 stem. Toen daarna het voorstel van den praeses aan de orde kwam, heeft prof. Vollenhoven nog eens met nadruk de commissie de vraag gesteld, of het toelaatbaar was, aan een commissielid voor te stellen eenige geheimhouding te beloven tegenover een ander commissielid. De commissie achtte echter weer met 5 tegen 1 stem ook dit voorstel toelaatbaar. Het voorstel zelf werd, in stemming gebracht, weer aangenomen met vijf voor en een onthouding.

Op de vraag van den voorzitter aan prof. Vollenhoven of hij met deze beslissing accoord kon gaan merkte prof. Vollenhoven op, dat hij het recht van commissieleden om met andere commissieleden vrij uit over alle zaken der commissie te handelen, onaanvaardbaar bleef achten en daarom niet bereid was zelf dit recht aan te tasten. De voorzitter bracht nu de tweede helft van het laatste voorstel van prof. Hepp in stemming. Een drietal leden der meerderheid verklaarde dezen gang van zaken ten eerste te betreuren, maar toch geen kans te zien aan deze consequentie te ontkomen.

Ten laatsten male stelde prof. Vollenhoven de kwestie der toelaatbaarheid. Hij merkte daarbij op, dat voor dit voorstel geen enkele grond was aangevoerd dan consequentie, dooh dat wanneer consequentie ons dreigt te voeren tot daden die niet goed zijn, men dan toch ernstig de praemissen der redeneering had te onderzoeken. Hij heeft steeds zakelijk meegewerkt, en trouw de vergaderingen bijgewoond en aan de discussie deelgenomen, en verzet zich thans alleen tegen het tornen aan een recht, dat voor alle commissieleden geldt. De handhaving van dat recht is ook een belang der kerken.

De commissie verklaarde echter, weer met vijf tegen een stem, ook dit voorstel toelaatbaar en nam daarna het voorstel zelf met vijf stemmen voor en een onthouding aan.

Prof. Vollenhoven verklaarde, dat hem thans wel niet anders restte dan onder protest de vergadering te verlaten en vroeg daarvan aantekening. De voorzitter sprak uit, dezen gang van zaken te betreuren en verklaarde onder verwijzing naar de eerste helft van het voorstel-Hepp zich tot eventuele besprekingen

gen bereid. Ook Prof. Vollenhoven verklaarde zijnerzijds tegen een eventuele bespreking van deze zaak met welk lid der commissie ook geen bezwaar te hebben.

Daarna vertiet hij de vergadering.

Ziedaar, Broeders, de oorzaken die tot een breuk in de commissie geleid hebben; ziedaar ook de redenen welke eerst één onzer noopten niet meer met de andere leden te vergaderen, en vervolgens den ander van ons beiden den pas daartoe afsneden.

We betreuren de inconsequentie die daarin tot uiting komt, dat één en dezelfde meerderheid aanvankelijk de grenzen harer bevoegdheid zoo uiterst nauw trok, en later zich uren lang bezig hield met de behandeling van voorstellen, die in geen enkele commissie toelaatbaar zijn. Dit treft des te meer wijl het in het eerste geval er om ging een verwarrend optreden als dat van prof. Hepp te stuiten en in het tweede om bevordering van contact en bewaring van de eenheid.

Het resultaat van dit alles is wel heel bedroevend. Aan de opdracht de commissie in haar geheel door de vorige Synode verstrekt is in geen enkel opzicht voldaan. Bij geen der zes betrokken punten kwam het tot een behandeling overeenkomstig de methode door de commissie zelf wenschelijk geacht. Wanneer we desondanks hebben gemeend, U over deze zaken te moeten adviseeren, willen we ons zelf toch geen oogenblik verheelen, dat we door genoemden gang van zaken niet eens in staat zijn het resultaat onzer inspanning als minderheids-rapport bij U aan te dienen: we zijn er ons maar al te goed van bewust, dat deze term slechts in totaal andere omstandigheden past. De commissie heeft zich immers niet na breede bespreking van de zaken, haar toevertrouwd, op grond van gebleken verschil van gevoelen in een meerderheid en minderheid gesplitst: ze is uiteen gevallen, wijl de begeerte tot samenwerking haar beleid niet heeft beheerscht.

Het is ons volkomen duidelijk, dat juist dat commissielid dat in zijn kwaliteit van adviseur der Synode van Amsterdam het meest op het instellen van deze commissie heeft aangedrongen, door zijn optreden zoowel buiten als binnen de commissie ook het meest tot het mislukken van haar werk heeft bijgedragen. Maar we mogen ons toch niet verheelen, dat bij de overige leden der meerderheid niet die kracht tot verzet daartegen is gevonden als in breeden kring van deze broeders werd verwacht.

Een en ander hebben we dáárom zoo duidelijk mogelijk uiteen gezet, wijl we meenden verplicht te zijn, Uw vergadering ook over deze zaken te rapporteren.

Maar niet minder hebben we deze punten naar voren geschoven omdat we ervan overtuigd zijn, dat, indien voortaan op methodes, als thans gevolgd, minder gemakkelijk de keus vallen zal, dit een niet onbelangrijke bijdrage tot den vrede der kerken zal blijken.

Tot zoover ons stuk.

Het spreekt voor zich zelf en kan legenden breken.

K. S.

„GEENERLEI OORDEEL OVER UW STAAT VOOR GOD...“

Onlangs zonden deputaten-voor-samenspreking, genoemd door de Generale Synode van Zwolle-1946 der (gebonden) Gereformeerde Kerken een schrijven aan gelijknamige Deputaten, benoemd door de Generale Synode van Groningen-1946 der (vrijgemaakte) Gereformeerde Kerken. Dit schrijven werd gepubliceerd o.m. in De Reformatie van 1.1. en door Prof. Schilder van een voorloopen commentaar voorzien.

In dat schrijven werd o.m. opgemerkt dat door de schorsingen en afzettingen van de laatste jaren geenerlei oordeel was uitgesproken over den „staat“ der gechorschten en afgezetten „voor God“.

Dat werd wel opgemerkt, maar niet bewezen.

Maar zulk een opmerking toont voor de zooveelste maal, hoe weinig ernstig men toch zijn eigen kerkelijke papieren neemt.

De schorsingen en afzettingen zijn geschied op grond van de artt. 79 en 80 der Kerkenordening. Deze artikelen spreken van een openbare grove zonde en wanneer zulke openbare grove zonden worden opgesomd, dan worden o.m. genoemd valsche leer of ketterij, openbare scheurmaking en andere zonden, en deze worden gerubriceerd onder „al zulke zonden...“ die in een gemeen lidmaat der Kerk der afzandig waardig“ zouden zijn.

Bovendien is daar ons Avondmaalsformulier. In dat formulier vermaant de Kerk allen, die secten... in de Kerk begeeren aan te richten „zich van de Tafel des Heeren te onthouden“ en zij verkondigt hun „dat ze geen deel in het Rijk van Christus hebben“. Een en ander „volgens het bevel van Christus en den H. Apostel Paulus“.

Deze vermaning en deze verkondiging geschiedt aan het adres van hen, „die zich met zulke ergerlijke zonden besmet weten“. Het zijn die leden der Kerk, die deze niet met name kent, omdat hun zonde nog heimelijk, slechts aan henzelf bekend en daarom nog niet met censuur, met afhouding van het H. Avondmaal gestraft worden kan. Zoodra de begeerte bij die menschen is gekomen tot de daad van scheurmaking en hun zonde openbaar geworden is treedt de censuur in.

Dan worden naam en zijt met te richte zoolang Rijk van

Bij al king, op Om deze mond der K gequalifi dragers sende en klaard, ambtsdr der K volgens Heeren: het Rijk niet bek Dat la Er is Dus v Uit h vergader bevalen Kampen Kerk K. hoeft te 1e. Zij ernstig 2e. De serieus 3e. De zonden

Er is de Kerk van God het Hem Prof. Dr mee Pro voor de dienstoe gequalifi gestraft noode h ben, dan dachten hemel i het op a voor sar Welk

Soms teruggev Het g Op he naar een van 'n as gesprek wien ik vernam — dat b de Kerke protest l samenko ling moe Mijn g dags tew een met waarin l licht wonei zich i ken e van D make op g Wo or

Toen i Ik ben (W. D.) Ik voelde verbonde heim ont vroegen Verbo vrucht te ting der was. Sin uit dien t tuigen v ten was den Wier bekeer onder he werd pul nen v God. Dat w diging“.

Ik ging gadering. roeders